

CADRUL FISCAL ȘI IMPOZITARE

ISTORIA APARIȚIEI SISTEMULUI DE IMPOZITARE ȘI TAXARE

Primele mențiuni documentare despre impozite sunt în Vechiul Testament, astfel: „Toată dijma de la pământ, din roadele pământului și din roadele pomilor este a Domnului, sfințenia Domnului. Toată dijma de la boi și de la oi și tot al zecelea din câte trec pe sub toiag este oferit Domnului.”. Dumnezeu a stabilit prin cartea prorocului Moise o condiție clară și obligatorie pentru oameni – a dăruii a zecea parte din venituri bisericii, pentru binele lor și al societății. Nerespectarea acestei reguli nu prevedea pedepse materiale, ci „doar pierderea veșniciei prin moartea sufletului.”

În perioada antică impozitele se presupune că au apărut încă în cadrul primelor formațiuni statale, ulterior dezvoltându-se concomitent cu evoluția societății umane, apariția acestora fiind determinată de necesitățile întreținerii materiale a celor ce exercitau puterea în stat, îndeplinind atribuțiile de conducere statală

De la apariția lor, impozitele au fost concepute și aplicate diferit, în funcție de dezvoltarea social-economică și de cheltuielile publice efectuate în fiecare stat, date despre impozitele și cheltuielile publice din antichitate cunoscându-se mai ales din istoria statelor grec și roman. Astfel, în statul antic atenian, principala contribuție fiscală era impozitul funciar, fiind urmat de impozitul pe veniturile meseriașilor, taxa pentru vânzarea în piață a produselor agricole și impozitul extraordinar pe veniturile cetățenilor bogați, impozit perceput în timp de război și calificat ca o îndatorire de onoare a acestora. În statul roman antic, principalul impozit era „tributum”, perceput la început numai de la locuitorii provinciilor cucerite, în dependență de valoarea pământului deținut sau de veniturile dobândite în urma prelucrării acestuia, iar mai târziu, fiind transformat în impozit cetățenesc permanent plătit de către toți cetățenii statului roman care aveau bunuri imobile, iar ulterior și mobile.

Concomitent cu „tributum” se percepea și impozitul pe succesiuni, impozitul perceput la vânzarea mărfurilor, impozitul perceput de la meșteșugari, impozitul pe numărul de sclavi și impozitul plătit de persoanele celibatate. Începând cu apariția primelor formațiuni statale pe teritoriul românesc, cele mai importante contribuții fiscale erau taxele vamale încasându-se pentru orice fel de marfă atât la trecerea frontierei, cât și la trecerea prin centrele urbane, cu ocazia vânzării etc. Exista vama principală pe lângă care mai erau și vămi mari, vămi mici, vămi de hotar, vămi de strajă, vămi de uscat și vămi de apă. Vama mică prevedea mai ales comerțul intern și se plătea de negustori, meseriași și chiar de țăranii la intrarea în orașe. Vama mare îngloba taxele plătite la importul sau exportul de mărfuri după valoarea pe care o aveau. Vama principală se plătea numai de negustorii străini pentru mărfurile importate, exportate sau în tranzit .

În evul mediu, ca și în perioada anterioară, impozitele erau diferite de la un stat la altul, în funcție de dezvoltarea social-economică a statelor, tradiții etc. În Anglia, o perioadă îndelungată contribuția fiscală de bază era impozitul funciar achitat la început în dependență de mărimea terenului, iar ulterior din venitul obținut în urma exploatării lui sau acordării în arendă. În jurul anilor 1200, a fost introdus în Anglia impozitul pe venit diferențiat pentru nobili, preoțime și țărani, iar în secolele următoare au fost introduse impozite pe clădiri, pe veniturile meșteșugarilor precum și un șir de alte contribuții indirecte ca: impozitul inclus în prețul de vânzare a sării, cărbunelui, pieilor și altor bunuri. În Republica Florența, în sec. XII-XV, se aplica impozitul pe veniturile cetățenilor bogați ce se percepea în baza unei scări progresive; impozitul pe succesiuni cât și taxele vamale la intrarea mărfurilor în republică. Se aplica un impozit așa numit „estimo”, fiind impozitate cu acest impozit toate bunurile cetățenești incluse într-un registru special. În spațiul românesc, în sec. XIV-XV, se achitau dări pentru ridicarea de cetăți, biserici etc., vama oilor, vama porcilor, găletăritul, vinăritul, dijmăritul, cositul fânului, tutunăritul, fumăritul, etc. Tot în sec. XV apare birul, o obligație fiscală care se achita în formă pecuniară.

În perioada feudală, în spațiul românesc dările erau în muncă, bani și în natură și puteau fi împărțite în: dări de repartitie, adică birurile care erau stabilite în funcție de potențialul fiscal al contribuabililor, de faptul ce bunuri au, câte etc. și dările de cotitație, adică dijmile din cereale, vin, vite mici, stupi, porci etc. stabilite în funcție de materia impozabilă. În ceea ce privește colectarea impozitelor, în acea perioadă era marele vistier, având doi ajutori vtorivistierul și tretivistierul și mai mulți logofeți.

În teritoriu impozitele le colectau birarii. Ca organe de impunere erau birarii de județ, samnicii și zloțașii. Perceperea impozitelor o făceau birarii în Țara Românească și dăbilarii în Moldova. În caz când obligația fiscală nu era achitată benevol, interveneau aprozii și armașii care colectau în formă silită impozitele și taxele prin orice metode. Dregătorii fiscali care se ocupau de dările de cotitație, de munci și slujbe purtau numele obligației: găletari, ilișari, fumari, cincizeciari, tălerași, sulgeri, vieri, dijmari, desatnici, goștinari, vinariceri, gârdurari, olăcari etc.

În sec.XVII-lea Matei Basarab a făcut prima reformă fiscală din spațiul românesc, și anume, a făcut recensământul fiscal cu includerea numelui contribuabililor, domiciliul, bunurilor acestuia, astfel calculându-se posibilitatea fiscală a fiecăruia, inclusiv a localității, județului etc. Condica lui Constantin Brâncuși, de asemenea, cuprindea veniturile și cheltuielile Țării Românești, între anii 1693 și 1703 și delimita statul în 36 de bresle fiscale, cele mai importante fiind: veliții boieri unde se reuneau marii dregători care achitau între 3 și 8 dări; mazilii care aveau cam același număr de dări; aleșii, clerul înalt și mănăstirile achitau între 1 și 3 dări; preoții de mir ce formau bresle de eparhii achitau între 8 și 10 dări și sutașii contribuiau cu 4-5 dări. În anul 1700, în Moldova Antioh Cantemir a simplificat sistemul fiscal prin includerea tuturor dărilor în una singură ce urma a fi achitată în patru rate anuale. Constantin Mavrocordat în 1741 a scutit de dări mănăstirile, clerul și marii boieri, a desființat văcăritul și pogonăritul, a fixat un domiciliu fiscal al fiecărui contribuabil și principalul a desființat principiul solidarității fiscale.

La finele sec. XVI și în sec. XVII impozitele și taxele percepute în Țara Românească au crescut semnificativ datorită dărilor pe care trebuiau achitate Imperiului Otoman, acestea achitându-se în formă pecuniară și în natură numindu-se mucale, bairam și peșcheș. Spre finele evului mediu, în condițiile dezvoltării meșteșugurilor, manufacturilor și a comerțului, cât și în general a diversificării veniturilor cetățenilor, s-au creat condițiile instituirii unor noi impozite. Astfel în Franța exista impozitul „la taille” datorat de proprietarii de terenuri; capitația – datorată de către cetățeni în dependență de rangul social; impozitul perceput la vânzarea sării, tutunului, băuturilor, la tranzacțiile cu bunuri, impozitele de timbru și de înregistrare. Impozitul personal datorat de către toți cetățenii din veniturile lor se majora de la a douăzecea parte din venit la a zecea. În urma Revoluției Franceze din 1789, a avut loc și o revoluție fiscală, și anume, bugetul a început a se completa nu din noi impozite, ci din anularea unor privilegii avute de nobili și preoțime.

Mai mult ca atât, s-au înlăturat chiar unele impozite ca, de exemplu, cel pe vânzări ale bunurilor de consum. În spațiul românesc, în 1831 au fost adoptate Regulamentele organice, acestea desființând dijmele, în schimb introducând patenta, ca dare unică către stat ce urma a fi achitată de persoanele ce practica activitatea de antreprenariat, iar birul reducându-l simțitor. În urma unificării politice și administrative a Principatelor Române și mai târziu, după crearea statului român modern, sistemul impozitelor era următorul: impozitul funciar, înființat în timpul domnitorului Al.I. Cuza, mai întâi în Moldova (1859), apoi în Muntenia (1860), unificat (1862), și desființat prin reformele din 1921 și 1923; contribuția personală, menținută până în anul 1877, când se desființează și se înlocuiește cu contribuția pentru căile de comunicație; impozitul pe mâna moartă (imobile), înființat de domnitorul Al.I. Cuza; impozitul pe salariu, înființat în 1877, desființat în anul 1891 și reînființat în 1900, când au fost impuse salariile funcționarilor particulari; impozitele pe băuturile spirtoase, înființat în anul 1867; impozitul industrial asupra veniturilor industriale, înființat în anul 1921, care crea unele avantaje excepționale pentru stimularea industriei naționale; impozitul profesional asupra veniturilor oamenilor de litere, artă, și știință, precum și asupra veniturilor liber-profesioniștilor; impozitul succesoral (1921), care a luat locul vechilor taxe succesoriale; impozitul pe lux și pe cifra de afaceri (1921), care, ulterior, ia o amploare din ce în ce mai mare, devenind principalul impozit indirect; impozitul pe automobile, înființat la 1 aprilie 1939.

În societatea sovietică, sistemul de impozitare a fost simplificat la maximum, impozitele devenind doar simple formalități, funcționarii și țăranii fiind scutiți de impozite, iar întreprinderile erau proprietate a statului. În urma celor menționate anterior, observăm că impozitele și taxele, s-au dezvoltat din cele mai vechi timpuri până în ziua de azi, în dependență de necesitățile și dezvoltarea social-economică a statului, sistemul impozitelor la etapa actuală devenind unul destul de complex, ce cuprinde un șir de impozite și taxe atât generale de stat cât și locale, iar organul fiscal devenind unul modern, cu posibilități reale de a colecta atât benevol cât și silit impozitele și taxele (obligațiile fiscale).

SISTEMUL FISCAL AL RM

Sistemul fiscal al Republicii Moldova reprezintă totalitatea impozitelor și taxelor, a principiilor, formelor și metodelor de stabilire, modificare și anulare a acestora, prevăzute de legislația fiscală națională și internațională, precum și totalitatea măsurilor ce asigură achitarea lor.

Sistemul fiscal al RM reglementează administrarea fiscală a contribuabililor. Contribuabil, conform prevederilor Codului Fiscal *este subiect al impunerii* dacă este persoană care, conform legislației fiscale, este obligată să calculeze și/sau să achite la buget orice impozite și/sau taxe, penalități și amenzi respective; persoană care, conform legislației fiscale, este obligată să rețină sau să perceapă de la altă persoană și să achite la buget plățile indicate.

Contribuabilul poate fi atât persoana fizică cât și persoana juridică sau fizică ce practică activitatea de antreprenariat.

Vom supune analizei aspecte importante în partea ce ține de sistemul de impozitare și taxare a agenților economici cu statut de persoană fizică sau juridică.

Sistemul de impozitare și taxare a persoanelor fizice ce nu practică activitatea de antreprenariat nu va fi supus analizei și discuției, dat fiind faptul că audienții acestui curs sunt persoanele ce practică sau vor practica/desfășura activitatea de antreprenariat

Dacă ne aducem aminte de definiția activității de antreprenariat, conform prevederilor alin. 1 art. 1 a Legii nr. 845 din 03.01.1992 ***cu privire la antreprenariat și întreprinderi***, Antreprenariat reprezintă activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială **cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri.**

*Conform legislației fiscale, activitate de întreprinzător, afacere (business) reprezintă orice activitate conform legislației, cu excepția muncii efectuate în baza contractului (acordului) de muncă, desfășurată de către o persoană, **avînd drept scop obținerea venitului, sau, în urma desfășurării căreia, indiferent de scopul activității, se obține venit.***

Deci, putem concluziona, că activitatea desfășurată urmează să genereze în mod obligatoriu venituri. În caz contrar, scopul activității nu va fi clar și va fi contrar legislației comerciale și fiscale în vigoare.

În această ordine de idei, orice activitate de antreprenariat desfășurată pe teritoriul RM și în afara țării, urmează să genereze venituri față de fondatori/asociați și inclusiv venituri (sub formă de contribuții, impozite și taxe) în beneficiul statului (la nivel central și cel local).

Mulți antreprenori (administratori) din RM, la momentul inițierii unei afaceri nu se instruiesc în modul cuvenit în domeniul de planificare a unei afaceri sub aspect economic și financiar-fiscal. Astfel, la stabilirea prețului pentru lucrări, servicii, mărfuri nu sunt planificate cheltuielile reale, dat fiind faptul că nu prevăd sinicostul total al produsului, serviciului sau lucrării. Aceasta se datorează faptului că în sinicost nu sunt incluse cheltuieli pentru impozitare și taxare a fiecărei acțiuni (taxe vamale, impozitarea incorectă a salariaților, calcularea eronată a contribuțiilor medicale, contribuțiilor sociale, necalcularea obligațiilor angajatorului în folosul salariaților, impozitelor directe, indirecte, taxelor locale, riscurilor etc), fapt ce duce ulterior la insolvența agentului economic. În scopul asigurării unei activități economice eficiente și productive de venituri, antreprenorul urmează să cunosacă la perfecție sistemul de impozitare și taxare al RM sau să contracteze serviciile unor specialiști în domeniu (contabili, juriști, specialiști în fiscalitate și/sau planificare).

Impozitul este o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu ține de efectuarea unor acțiuni determinate și concrete de către organul împuternicit sau de către persoana cu funcții de răspundere a acestuia pentru sau în raport cu contribuabilul care a achitat această plată.

Taxa este o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu este impozit.

În Republica Moldova se percep impozite și taxe de stat și locale.

Sistemul impozitelor și taxelor de stat include:

- impozitul pe venit;
- taxa pe valoarea adăugată;
- accizele;
- impozitul privat;
- impozitul pe avere;
- impozitul unic de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației.
- taxa vamală;
- taxele rutiere;

Sistemul impozitelor locale include:

- ✓ impozitul pe bunurile imobiliare;
- ✓ impozitul privat;
- ✓ taxele pentru resursele naturale;
- ✓ taxa pentru amenajarea teritoriului;
- ✓ taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale;
- ✓ taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei);
- ✓ taxa de aplicare a simbolicii locale;
- ✓ taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii;
- ✓ taxa de piață;
- ✓ taxa pentru cazare;
- ✓ taxa balneară;
- ✓ taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe rutele municipale, orășenești și satești (comunale);
- ✓ taxa pentru parcare;
- ✓ taxa de la posesorii de câini;
- ✓ taxa pentru parcaj;
- ✓ taxa pentru salubritate;
- ✓ taxa pentru dispozitivele publicitare.

Impozitele și taxele enumerate mai sus se bazează pe următoarele principii:

- ❖ **neutralitatea impunerii** – asigurarea prin legislația fiscală a condițiilor egale investitorilor, capitalului autohton și străin;
- ❖ **certitudinea impunerii** – existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițând acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale;
- ❖ **echitatea fiscală** – tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale;
- ❖ **stabilitatea fiscală** – efectuare a oricăror modificări și completări ale prevederilor legislației fiscale nemijlocit prin modificarea și completarea prezentului cod;
- ❖ **randamentul impozitelor** – perceperea impozitelor și taxelor cu minimum de cheltuieli, cât mai acceptabile pentru contribuabili.

La stabilirea impozitelor și taxelor se determină următoarele elemente:

- obiectul impunerii – materia impozabilă;
- subiectul impunerii (contribuabilul);
- sursa de plată a impozitului sau taxei – sursa din care se achită impozitul sau taxa;
- unitatea de impunere – unitatea de măsură care exprimă dimensiunea obiectului impozabil;
- cota (cotele) de impunere – quantumul unitar al impozitului sau taxei în raport cu obiectul impozabil;
- termenul de achitare a impozitelor sau taxelor – perioada în decursul căreia contribuabilul este obligat să achite impozitul sau taxa sub formă de interval de timp sau zi fixă a plății;
- facilitățile (înlesnirile) fiscale – elemente de care se ține seama la estimarea obiectului impozabil, la determinarea quantumului impozitului sau taxei, precum și la încasarea acestuia, sub formă de:
 - scutire parțială sau totală de impozit sau taxă;
 - scutire parțială sau totală de plata impozitelor sau taxelor;
 - cote reduse ale impozitelor sau taxelor;
 - reducerea obiectului impozabil;
 - amânări ale termenului de achitare a impozitelor sau taxelor;
 - eșalonări ale obligației fiscale.

IMPOZITUL PE VENIT

Subiecți ai impunerii sînt:

- persoanele juridice și fizice rezidente ale Republicii Moldova, care desfășoară activitate de întreprinzător, persoanele care desfășoară servicii profesionale, precum și persoanele care practică activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății, care, pe parcursul perioadei fiscale, obțin venit din orice surse aflate în Republica Moldova, precum și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova;
- persoanele fizice rezidente care desfășoară activități independente și pe parcursul perioadei fiscale obțin venit din orice surse aflate în Republica Moldova și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea lor în Republica Moldova;

IMPOZITUL PE VENIT SE PERCEPE DIN

- Dividend – venit obținut din repartizarea profitului net între acționari (asociați) în conformitate cu cota de participație depusă în capitalul social, cu excepția venitului obținut în cazurile lichidării complete a agentului economic.
- Venit impozabil – venitul brut, inclusiv facilitățile acordate de angajator, obținut de contribuabil din toate sursele într-o anumită perioadă fiscală, cu excepția deducerilor și scutirilor, aferente acestui venit, la care are dreptul contribuabilul conform legislației fiscale.
- Venit estimat – venit apreciat (rezultat) prin aplicarea metodelor și surselor indirecte în cadrul controalelor fiscale, inclusiv ca urmare a instituirii posturilor fiscale.
- Venit din investiții – venit obținut din investițiile de capital și din investițiile în activele financiare, dacă participarea contribuabilului la organizarea acestei activități nu este regulată, permanentă și substanțială.
- Venit financiar – venit obținut sub formă de royalty (redevență), anuități, de la darea bunurilor în arendă, locațiune, de la uzufruct, pe diferența de curs valutar, de la activele ce au intrat în mod gratuit, alte venituri obținute ca rezultat al activității financiare, dacă participarea contribuabilului la organizarea acestei activități nu este regulată, permanentă și substanțială.

- Câștiguri – veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atât în formă monetară, cât și nemonetară. Câștigul obținut prin intermediul rețelelor de comunicații electronice reprezintă valoarea totală a sumei retrase din contul de joc. În scopul aplicării prezentei noțiuni, câștigul de la jocurile de noroc realizat în cazinouri, la automatele de joc, la pariuri pentru competițiile/ evenimentele sportive reprezintă valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată, confirmată documentar. În celelalte cazuri, câștigul reprezintă suma totală câștigată.
- Plăți la lichidare – plăți în formă monetară și/ sau nemonetară, transmise asociaților/acționarilor/membrilor/fondatorilor la repartizarea activelor agentului economic lichidat, după satisfacerea pretențiilor creditorilor.

Cotele de impozit

Suma totală a impozitului pe venit se determină:

- a) pentru întreprinzători individuali și persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății – în mărime de 12% din venitul anual impozabil;
- b) pentru persoanele juridice – în mărime de 12% din venitul impozabil;
- c) pentru gospodăriile țărănești (de fermier) – în mărime de 7% din venitul impozabil;
- d) pentru agenții economici al căror venit a fost estimat în conformitate cu art.225 și 225¹ – în mărime de 15% din depășirea venitului estimat față de venitul brut înregistrat în contabilitate de agentul economic.

Dacă vorbim de sistemul de impozitare a întreprinderilor, aceasta poate fi determinată diferit. Conform prevederilor Codului Fiscal, cota impozitului pe venit poate fi aleasă de către contribuabil. Legiuitorul prevede posibilitatea impozitării cu cota de participare de 12% sau de 4%, în dependență de unele criterii stabilite.

Astfel, în cazul în care, agentul economic pe parcursul anului fiscal atinge pragul de livrări în mărime de 1,2 mln lei, el devine în mod obligatoriu plătitor al TVA. În asemenea situație cota impozitului pe venit din activitatea operațională va constitui 12%.

Însă, în cazul în care agentul economic nu atinge pragul licențelor de 1,2 mln lei și nu are statut de plătitor al TVA, cota impozitului pe venit va constitui 4%.

Totodată, urmează demenționat faptul că în cazul cotei de 12%, aceasta se calculează prin formula $\text{Venit impozabil} - \text{cheltuieli deductibile} = \text{baza supuse impozitării cu 12\%}$.

Exemplul I 12%

Venit din comerț 1 000 000 lei

Cheltuieli deductibile – 800 000 lei

Baza impozabilă – 200 000 lei.

Suma impozitului (12%) = 24 000 lei

Exemplul II 4%

Venit din servicii 1 000 000 lei

Cheltuieli – nu se deduc

Baza impozabilă - 1 000 000 lei

Suma impozitului (4%) = 40 000 lei

Exemplul III 12%

Venit din comerț 1 000 000 lei

Cheltuieli deductibile – 800 000 lei

Baza impozabilă – 200 000 lei.

Suma impozitului (12%) = 24 000 lei

Exemplul IV 4%

Venit din servicii 200 000 lei

Cheltuieli – nu se deduc

Baza impozabilă - 200 000 lei

Suma impozitului (4%) = 8 000 lei

Prin urmare, modul de ținere a contabilității, a coterii depinde de genul de activitate, venitul planificat, tipul serviciilor, business plan și multe alte criterii ce pot fi prevăzute și cele neprevăzute.

Determinarea formei de impozitare depinde de aptitudinea antreprenorului de a planifica afacerea.

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ

Taxă pe valoarea adăugată (în continuare – T.V.A.) – impozit de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova.

Marfă, valori materiale – rezultat al muncii sub formă de articole, mărfuri de larg consum și produse cu destinație tehnico-economică, clădiri, construcții și alte bunuri imobiliare.

Livrare de mărfuri – transmitere a dreptului de proprietate asupra mărfurilor prin comercializarea lor, schimb, transmitere gratuită, transmitere cu plată parțială.

Livrare impozabilă – livrare de mărfuri, livrare (prestare) de servicii, cu excepția celor scutite de T.V.A., fără drept de deducere, efectuate de către subiectul impozabil în procesul activității de întreprinzător.

Livrare (prestare) de servicii – activitate de prestare a serviciilor materiale și nemateriale, de consum și de producție, inclusiv darea proprietății în arendă, locațiune, leasing operațional, transmiterea cu plată sau gratuit a drepturilor privind folosirea oricăror mărfuri, obiecte ale proprietății industriale și obiecte ale dreptului de autor și ale drepturilor conexe; activitate de executare cu plată sau gratuit a lucrărilor de construcții și montaj, de reparație, de cercetări științifice, de construcții experimentale și a altor lucrări.

Înregistrarea subiectului impozabil

Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția autorităților publice, instituțiilor publice, exceptând instituțiile de învățământ publice, este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. dacă el, într-o oricare perioadă de 12 luni consecutive, a efectuat livrări de mărfuri, servicii în sumă ce depășește 1,2 milioane de lei. Subiectul este obligat să înștiințeze oficial Serviciul Fiscal de Stat, completând formularul respectiv, și să se înregistreze nu mai târziu de ultima zi a lunii în care a avut loc depășirea. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a avut loc depășirea. În cazul în care subiectul anterior a fost înregistrat în calitate de plătitor de T.V.A., perioada deținerii statutului de plătitor de T.V.A. nu se ia în calcul la aprecierea pragului de înregistrare.

Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător are dreptul să se înregistreze în calitate de contribuabil al T.V.A. dacă el preconizează efectuarea livrărilor impozabile de mărfuri sau servicii. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a fost depusă la Serviciul Fiscal de Stat cererea de înregistrare,

ACCIZELE

Acciză – impozit de stat care se percepe, direct sau indirect, asupra următoarelor mărfuri de consum:

- a) alcool etilic și băuturi alcoolice;
- b) tutun prelucrat;
- c) petrolul și derivatele lui;
- e) parfumuri și apă de toaletă;
- f) îmbrăcăminte din blană;
- g) mijloace de transport;
- h) alte mărfuri specificate în anexa nr.1 Capit. 1 Titlul IV Cod Fiscal.

Taxă locală – plată obligatorie efectuată la bugetul local.

Sistemul taxelor locale include:

taxa pentru amenajarea teritoriului;

taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale;

taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei);

taxa de aplicare a simbolicii locale;

taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii;

taxa de piață;

taxa pentru cazare;

taxa balneară;

taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor);

taxa pentru parcare;

taxa de la posesorii de câini;

taxa pentru parcaj;

taxa pentru salubritate;

taxa pentru dispozitivele publicitare.

Taxele locale enumerate se aplică de către autoritățile administrației publice locale.

Subiecți ai activității de antreprenoriat obligați impunerii sînt pentru:

taxa pentru amenajarea teritoriului – persoanele juridice sau fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și persoanele ce desfășoară activitate profesională în sectorul justiției, care dispun de bază impozabilă;

taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – persoanele juridice sau persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care plasează și/sau difuzează informații publicitare (cu excepția publicității exterioare) prin intermediul mijloacelor cinematografice, rețelelor telefonice, telegrafice, telex, mijloacelor de transport, altor mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor);

taxa de aplicare a simbolicii locale – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care aplică simbolică locală pe produsele fabricate;

taxa de piață – persoanele juridice sau fizice înregistrate în calitate de întreprinzător-administrator al pieței;

taxa pentru cazare – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de cazare;

taxa balneară – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de odihnă și tratament;

taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor) – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor);

taxa pentru parcare – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de parcare;

taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – persoane fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice, care dispun de obiecte ale impunerii;

taxa pentru parcare – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de parcare;

taxa pentru parcaj – persoanele juridice sau fizice posesoare de autovehicule, care utilizează parcajul;

taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale – persoanele juridice sau fizice înregistrate în calitate de întreprinzător-organizator al licitațiilor și loteriilor;

taxa pentru dispozitivele publicitare – persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și persoanele juridice, care dețin în posesie/folosință sau sînt proprietari ai dispozitivelor publicitare.

Cota taxelor locale se stabilește de către autoritatea administrației publice locale în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii.

Subiecții impunerii plătesc taxele locale la contul trezorerial de venituri al bugetului local.

Cotele taxelor locale sunt aprobate anual prin deciziile consiliilor locale ale Autorităților Publice Locale.

Sarcini recomandate pentru consolidarea cunoștințelor

1. Care este obiectul impunerii unei obligații fiscale?
2. Care din impozitele reglementate prin lege sunt obligatorii pentru activitatea întreprinderii pe care o conduceți?
3. Înregistrarea calității plătitorului al TVA este binevolă sau obligatorie?
4. Cine aprobă cuantumul impozitelor și taxelor?
5. Care din cota impozitului pe venit (4% sau 12%) este mai eficient pentru genul de activitate practicat de întreprinderea pe care o conduceți?